

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ

**KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE
840UH0045**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. USULSÜZLÜK VE CEZALARI.....	3
1.1. Usulsüzlük Sayılan Hâller ve Usulsüzlüklere Ait Cezalar.....	3
1.2. İtirazlar.....	5
1.2.1. İtirazların Karara Bağlanması.....	6
1.2.2. İdari Yargıya Başvuru.....	6
1.2.3. Düzeltme Talepleri ve İtirazların Karara Bağlanmasından Önce Eşyanın Çekilebilmesi.....	6
1.2.4. İtirazın Düşmesi ve Cezada İndirim	7
1.3. Cezaların Ödenmesi	7
1.3.1. Para Cezalarının Tahsili.....	7
1.3.2. Para Cezalarının Taksitlendirilmesi.....	8
1.3.3. Para Cezalarının Kesinleşme Zamanları.....	8
UYGULAMA FAALİYETİ	10
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	11
ÖĞRENME FAALİYET-2.....	13
2. KAÇAKÇILIK HÂLLERİ.....	13
2.1. Kaçakçılık Sayılan Fiillerin Sınıflandırılması ve Bu Fiillere Uygulanacak Cezalar... 13	
2.2. Kaçakçılığı Önleme, İzleme Soruşturma Yetkisi.....	15
2.3. Eşyaya El Konulması.....	16
2.4. Eşyanın Teminatla İadesi	16
2.5. Para Cezalarının Tahsili ve Müteselsil Sorumluluk.....	16
2.6. Cezalarda Zaman Aşımı	17
2.7. Muhbirlere Verilecek İkramiyeler.....	17
UYGULAMA FAALİYETİ	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	20
MODÜL DEĞERLENDİRME	22
CEVAP ANAHTARLARI.....	24
KAYNAKÇA	25

AÇIKLAMALAR

KOD	840UH0045
ALAN	Ulaştırma
DAL/MESLEK	Lojistik
MODÜLÜN ADI	Kaçakçılıkla Mücadele
MODÜLÜN TANIMI	Usulsüzlük sayılan hâller, usulsüzlüklere ait cezalar, itirazlar ve cezaların ödenmesi, kaçakçılık fiilleri ve cezaları ile ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	10. sınıfı tamamlamış olmak
YETERLİK	Kaçakçılığı, usulsüzlüğü ve cezalarını tanımak, kaçakçılık ve usulsüzlükle mücadele etmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile ofis, depo ve saha ortamında, bilgisayar, faks, yazıcı gibi donanım ve araç gereçleri kullanarak Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, Gümrük Kanunu, Gümrük Yönetmeliği, Kabahatler Kanunu'na ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre usulsüzlük ve kaçakçılık sayılan fiilleri tanıyacaksınız ve işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz. Amaçlar 1. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve Gümrük Kanunu'nda belirtilen usulsüzlük hâllerini öğrenerek gümrük iş ve işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz. 2. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve Gümrük Kanunu'nda belirtilen kaçakçılık hâllerini öğrenerek gümrük iş ve işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Bilgisayar, projeksiyon makinesi, makaleler, eğitim öğretim donanımları, ilgili kanunlar, internet ve ilgili belgeler
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Ülkemize ithali gerçekleştirilecek her türlü eşyanın gümrük işlemlerine tabi tutulması gerekir. Gümrük işlemlerine tabi tutulmadan ülke sınırlarına sokulan her türlü eşya “kaçak eşya” niteliği kazanır. Dolayısıyla eşyayı bu şekilde ülkeye getirmeye çalışan herkes, kaçakçı durumuna düşer. Bu kişilerle ilgili olarak Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nun hükümleri uygulanır. Aynı şekilde ülkeye kaçak olarak getirmeye çalıştıkları eşyalarla ilgili olarak da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bir eşyayı belirlenen gümrük kapıları dışında bir yerden ülkeye getirmek usulsüzlük hâllerinden sayılır. Bu şekilde bir eşyayı, gümrük kapıları dışında bir yerden ülkeye getiren kişilere, çeşitli cezalar verilmektedir. Bu kişilere verilecek cezalar ise Gümrük Kanunu ile düzenlenmektedir.

Bu modülün amacı usulsüzlük sayılan hâlleri, usulsüzlüklere ilişkin cezaları, bu cezalara yapılacak itirazları, kaçakçılık fiillerini ve cezalarını, kaçak eşyanın iadesini, cezalarda zaman aşımı sürelerini öğretmektir. Modülü tamamladığınızda Gümrük Kanunu’nu, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nu ve ilgili yönetmeliklerin uygulamalarını ayırt edebilecek yeterliliğe sahip olabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile usulsüzlük sayılan hâlleri ve cezalarını, yapılabilecek itirazları, para cezalarının tahsilini öğreneceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Gümrük Kanunu'ndan usulsüzlük sayılan hâlleri ve cezalarını araştırınız.
- Gümrük Kanunu'ndan cezalara yapılacak itirazları ve cezaların ödenmesi konusunu araştırınız.

1. USULSÜZLÜK VE CEZALARI

Usulsüzlük sayılan hâller ve bunlara ait cezalar, 27/10/1999 tarih ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile düzenlenmiştir.

1.1. Usulsüzlük Sayılan Hâller ve Usulsüzlüklere Ait Cezalar

Gümrük Yönetmeliği'nin 109. maddesi gereğince ithalat ve ihracat vergilerinden muaf eşyayı, Gümrük Kanunu'nun 33. maddesinde belirtildiği üzere, ilgili kamu kuruluşlarının görüşleri alınarak Müsteşarlıkça belirlenen gümrük kapıları dışında kalan yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç edenler ile ithale ve ihraca teşebbüs edenler hakkında, Gümrük Kanunu'nun 239. maddesi gereğince söz konusu eşyanın ithalata konu olması hâlinde CIF değerinin; ihracata konu olması hâlinde ise FOB değerinin onda biri oranında para cezası uygulanır.

Resim 1.1: Sınır kapısı

Ayrıca ithalat veya ihracat vergilerinden muaf olan ve olmayan eşyayı gümrük kapıları dışında kalan yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç edenler veya buna teşebbüs edenlerle ilgili olarak ceza ön gören (diğer kanunlardaki) hükümler saklıdır.

Beklenmeyen hâl ve mücbir sebeplerle gümrük kapıları dışından Türkiye gümrük bölgesine girenler, bu durumu en yakın gümrük idaresine bildirmek, getirilen eşyanın bulunduğu hâl ve mahâlden idareyi haberdar etmek zorundadır.

Bu nitelikteki eşyanın gümrük denetimine imkân verecek ve gerektiğinde daha sonra belirlenen veya uygun görülen bir gümrük idaresine götürülmesini sağlayacak önlemler, Müsteşarlıkça belirlenir.

Gümrük Kanunu'nun 240. maddesine göre eşyanın ihale yoluyla satışını düzenleyen 179. maddenin 1. fıkrası hükmüne göre, beyan sahibinin söz konusu eşyayı serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutmak istemesi hâlinde, eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin % 1'i oranında para cezası Türk lirası olarak alınır.

Gümrük Kanunu'nun 241. maddesinin 1. fıkrasına göre bu Kanun'da ayrı bir ceza tayin edilmiş hâller saklı kalmak üzere Kanun'a ve Kanun'da tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan tüzük, yönetmelik, tebliğ ve talimatlarla getirilen şekil ve usullere aykırı hareket edenlere 30 TL usulsüzlük cezası uygulanır.

Bu 30 TL'lik miktar her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen "yeniden değerlendirme" oranında artırılır. Bu hesaplamada 1 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

- Usulsüzlük cezası, aşağıdaki hâllerde 1. fıkrada belirtilen miktarın (30 TL) iki katı olarak uygulanır:
- Gümrük idarelerince verilen kararlara dayanak oluşturan belge ve bilgilerin, ilgili kişiler tarafından yanlış olarak verilmesi
  - Vergi kaybı doğurmamasına karşın, 24. maddeye göre birbirleriyle ilişkisi bulunan kişiler arasında bir satış işlemi olması ve bu ilişkinin beyan edilmemesi
  - Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye gümrük bölgesinden yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinden en az üç saat önce sahip veya acentesi tarafından gümrük idaresine bilgi verilmemesi
  - Gümrük Kanunu'nun 42. maddesine göre gümrüğe sunulan eşya için eşyanın gümrüğe sunulmasını takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar ilgili gümrük idaresine bir özet beyan verilir. Özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmî belgenin süresi içinde verilmemesi
  - Türkiye gümrük bölgesinde kara yoluyla transit eşya taşıyan taşıtların Gümrük Müsteşarlığınca belirlenen süreleri yirmi dört saate kadar aşması
  - Gümrük antrepolarında, Gümrük Kanunu'nun 93. maddesine göre gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan kuruluşlarda aranılacak koşullar ve niteliklerde noksanlık bulunması
  - Gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın, antrepolara konuldukları tarihte işleticiler tarafından kayıtlara geçirilmemesi
  - Gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın, süresi içinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmemesi
  - Geçici olarak Türkiye gümrük bölgesi dışına çıkarılan eşyanın verilen süreyi aştıktan sonra geri getirilmesi
  - Herhangi bir ihracat iadesinden yararlanmayan veya ihracat vergisine ve ticaret politikası önlemlerine tabi olmayan ihracata konu eşyanın cins, tür, miktar veya kıymetinin yanlış beyan edilmesi

- Serbest bölgelerde çalışan veya buralara giren ve çıkan kişilerin bu Kanun'la konulmuş kurallara uymaması
  - Belge ve bilgilerin gümrük kontrolü amacıyla beş yıl süreyle saklanmaması
- Usulsüzlük cezası, aşağıdaki hâllerde 1. fıkrada belirtilen miktarın (30 TL) dört katı olarak uygulanır:
- Bir kişinin geçerli bir temsil yetkisi olmadığı hâlde başka bir kişi adına veya hesabına gümrük idarelerinde iş takip etmesi
  - Kara yolu taşıtlarının gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu olarak yoluna devam etmesi
  - Gümrük idaresine özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmî belge verilmeksizin taşıtlardan eşya boşaltılması, bu belgelerde kayıtlı eşyanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı numara ve işaretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması
  - Türkiye gümrük bölgesinde kara yoluyla transit eşya taşıyan taşıtların verilen süreleri kırk sekiz saate kadar aşması
  - Genel antrepo ve serbest bölgelere getirilen parlayıcı, patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan ya da korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşyanın genel amaçlı eşya konulan yerlerde depolanması
  - Gümrük antrepolarında bulunan eşyanın gümrük idarelerinin izni olmaksızın elleçlemelere tabi tutulması
- Usulsüzlük cezası, aşağıdaki hâlde 1. fıkrada belirtilen miktarın (30 TL) altı katı olarak uygulanır:
- Türkiye gümrük bölgesinde kara yoluyla transit eşya taşıyan taşıtların verilen süreleri yetmiş iki saate kadar aşması
- Usulsüzlük cezası, aşağıdaki hâllerde 1. fıkrada belirtilen miktarın (30 TL) sekiz katı olarak uygulanır:
- Türkiye gümrük bölgesine giren gemilerin rota değiştirmesi, yolda durması, başka gemilerle temas etmesi, gümrük gözetimi yapılması için yol kesmemesi veya gümrük idaresi bulunmayan yerlere yanaşması
  - Taşıtların önceden belirlenmiş yollar dışında seyretmesi
  - Türkiye gümrük bölgesinde kara yoluyla transit eşya taşıyan taşıtların verilen süreleri yetmiş iki saatten daha fazla bir süre ile aşması

1.2. İtirazlar

Yükümlüler, düzeltme taleplerine ilişkin kararlara, gümrük vergilerine, cezalara, idari kararlara karşı 7 gün içinde kararı alan gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük Başmüdürlüğüne; ilk kararın alındığı idarenin Gümrük Başmüdürlüğü olduğu hâllerde ise 15 gün içinde Gümrük Müsteşarlığına itiraz edebilir.

Resim 1.2: İtirazlar

1.2.1. İtirazların Karara Bağlanması

İtirazlar, anlaşmazlığa konu beyanname ve sair her türlü belge ile eşyadan alınacak örneğin; örnek alınması mümkün olmayan hâllerde eşyanın kendisi veya fotoğraf, katalog, prospektüs gibi eşyayı görmeden fikir verecek diğer belgelerin incelenmesi veya gerek duyulması hâlinde, ilgili gümrük idaresinin görüşü de alınmak suretiyle Gümrük Başmüdürlüklerince 30 gün, Müsteşarlıkça ise 45 gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.

1.2.2. İdari Yargıya Başvuru

Gümrük Başmüdürlükleri ile Gümrük Müsteşarlığı kararlarına karşı işlemin yapıldığı durumlarda, Gümrük Müdürlüğünün veya Gümrük Başmüdürlüğünün bulunduğu yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir.

İdari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamaz.

Alınan kararlara karşı idari yargıya başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmaz.

1.2.3. Düzeltme Talepleri ve İtirazların Karara Bağlanmasından Önce Eşyanın Çekilebilmesi

Yükümlüler, mercilerince verilecek kararlardan önce ihtilaf konusu eşyayı çekmek isterlerse aşağıda yazılı şartlarla istekleri kabul edilir ve eşyanın çekilmesine izin verilir:

- Kararların yükümlüce kabul edilmiş olması ve taleplerinin bir dilekçe ile gümrüğe verilmiş olması
- Gümrükçe yapılan vergi tahakkuku ile yükümlünün beyanına göre tahakkuku gereken vergi miktarı arasındaki farkın ve buna isabet eden diğer vergilerin teminata bağlanması
- Uyuşmazlığın idari yargıya intikali hâlinde bu hususun belgelenmesi
- İdarece gerekli görülecek her türlü bilgi veya belgenin sunulması

Ancak vergi tahakkukunun kesinleşmesinden önce idare ile yükümlü arasında çıkan uyuşmazlık, yürürlükteki yasaklık ve kısıntı hükümlerini ihlal eder mahiyette olduğu takdirde bu madde hükmü uygulanmaz.

1.2.4. İtirazın Düşmesi ve Cezada İndirim

Gümrük Kanunu'nun 24. maddesine göre verilen para cezalarına karşı idari yargı mercilerine itiraz yoluna gidilmeden ve ceza kararlarının tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içerisinde söz konusu cezanın ilgili kişi tarafından ödendiği veya ödeneceği yazılı olarak gümrük idaresine bildirildiği ve bu miktarın ceza kararlarının tebliği tarihinden itibaren iki ay içinde ödendiği hâllerde, ilgili kişilerin itirazı düşer. Bu durumda, kesilen para cezası üçte bir noksanı ile tahsil edilir. Ceza süresi içinde ödenmediği takdirde karar kesinleşir ve para cezası indirimsiz olarak uygulanır.

1.3. Cezaların Ödenmesi

Cezaların ödenmesi ile ilgili işlemler aşağıda anlatılmıştır.

1.3.1. Para Cezalarının Tahsili

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda ödeme zamanı gösterilmediğinden para cezalarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 37. maddesi gereğince ilgisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 1 ay içinde ödenmesi gerekmektedir.

Resim 1.3: Para cezalarının tahsili

Kabahatler Kanunu'nun 17. maddesinde, idari para cezalarının genel bütçeye gelir kaydedileceği, genel bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idari para cezalarına ilişkin kesinleşen kararların da 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek tahsil dairelerine gönderileceği belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 442 seri nu.lı Tahsilat Genel Tebliği uyarınca, idari yaptırım kararı veren idareler, idari para cezalarını, kanuni ödeme süresi içinde ya da idari yaptırım kararlarının kesinleşmesinden önce ödemek isteyen kişilerden tahsil edecek ve tahsil ettikleri idari para cezalarını bu amaçla açılmış hesaplara bütçe geliri kaydedeceklerdir.

Anılan tebliğe göre idari yaptırım kararları genel bütçeye dâhil idarelerce verilmiş ise söz konusu cezalar, idari yaptırım kararı kesinleşmeden önce muhasebe yetkilisi, mutemetleri ve muhasebe birimleri (merkez muhasebe birimi, mal müdürlükleri ve defterdarlık muhasebe müdürlükleri) vasıtasıyla tahsil edilecek, idarenin bankalar aracılığı ile tahsilat yetkisinin bulunması hâlinde bu banka hesaplarına da ödeme yapılabilecektir. Ödeme veya kesinleşme süresi içinde ödenmeyen idari para cezaları, yaptırım kararının kesinleşmesini müteakip tahsil için borçlu gerçek kişi ise ikametgâhının, tüzel kişi ise kanuni veya iş merkezlerinin bulunduğu yerdeki vergi dairesine, birden fazla vergi dairesi bulunması hâlinde süresiz vergileri tahsil ile görevli vergi dairelerine gönderilecektir. Ödemeler, ilgili vergi dairesinin hesabının bulunduğu bankalara veya vergi dairelerine yapılacaktır.

6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere vergi dairesine gönderilen idari para cezalarına karşılık idarelerce tahsilat yapılmayacaktır. Ancak tahsil edilmek üzere vergi dairelerine gönderilmiş olan idari para cezalarına yönelik tahsilat yapılması hâlinde, önceden gönderilen idari yaptırım kararı ile ilgisi sağlanmak suretiyle tahsil edilen tutarlar, vergi dairesine bildirilecektir.

Kanuni ödeme süresi içerisinde ya da kararların kesinleşmesinden önce idarelerce yapılan tahsilatların dayanağı olan idari para cezası kararları, vergi dairelerine gönderilmeyecektir.

Ayrıca anılan tebliğin “VI - Vergi Dairelerince Yapılacak İşlemler” başlıklı kısmının 4. maddesinde vergi dairelerinin idari para cezalarının tamamını tahsil ettikleri tarihten itibaren bir ay içinde durumu ilgili idarelere bildirmeleri gerektiğinden ceza kararlarının tahsilatı idarelerce takip edilebilecektir.

1.3.2. Para Cezalarının Taksitlendirilmesi

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17/3. maddesi hükümlerine göre taksitlendirme işlemleri aşağıda belirtilen şekilde yapılacaktır:

- **Başvuru:** 5326 sayılı Kanun'un 17/3. maddesine göre yapılacak taksitlendirme başvurusu, para cezası kararının tebliğini müteakip kanuni ödeme süresi içinde ve yazılı olarak para cezası kararı veren Gümrük Müdürlüğüne yapılacağından başvuru dilekçesi her para cezası kararı için ayrı ayrı olmak üzere ilgili Gümrük Müdürlüğüne kabul edilecektir.
- **İlk inceleme:** Taksitlendirme başvurusunu alan Gümrük Müdürlüğü, başvurunun süresinde ve usulüne uygun yapıp yapılmadığını inceleyecek, gerekirse eksikliklerin tamamlattırılması sağlanacak, taksitlendirmesi mümkün olmayan bir durumun bu incelemede ortaya çıkması hâlinde talep kesin olarak reddedilecek ve ilgiliye tebliğ edilecektir.
- **Değerlendirme:** İlgili gümrük müdürlüğü, ilk incelemeyi yerine getirerek usulüne uygun olarak yapılmış tüm taksitlendirme taleplerini derhâl Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğüne görüş alınmak üzere gönderecektir.

Para cezaları ile ilgili uygulama, yukarıda belirtilen ve 442 seri nu.lı Tahsilat Genel Tebliği'nde yapılan açıklamalar çerçevesinde yürütülecektir. Bu açıklamaların tereddütleri gidermemesi hâlinde durum 11. madde için Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğünden diğer hususlar için Gümrükler Genel Müdürlüğünden sorulacaktır.

1.3.3. Para Cezalarının Kesinleşme Zamanları

442 seri nu.lı Tahsilat Genel Tebliği'nde Kabahatler Kanunu'nun 17/4. maddesine atıfla genel bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idari para cezalarının 6183 sayılı Kanun'a göre takip ve tahsil edilebilmesi için bu cezalara ilişkin idari yaptırım kararlarının kesinleşmesi gerektiği belirtilerek idari para cezasının kesinleşmesi, “idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna başvurulmaması veya kanun yoluna başvurulması hâlinde yargılama aşamalarının son bulması neticesinde idari para cezalarının takip edilebilir aşamaya gelmesi” olarak tanımlanmıştır. Buna göre ceza;

- İdari yaptırım kararına itiraz edilmemesi hâlinde, kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 242. maddesinde belirtilen 7 veya 15 günlük idari itiraz süresinin bitiminde kesinleşmektedir.
- İdari yaptırım kararına karşı Gümrük Kanunu'nun 242. maddesi uyarınca idari itirazda bulunulması hâlinde itirazın reddine ilişkin kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren, bu karara karşı idari yargıya başvurmak için 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda belirtilen süre içinde idari yargıya başvurulmaması hâlinde söz konusu sürenin bitiminde kesinleşmektedir.
  - İdari itirazın reddedilmesi üzerine idari yargıya başvurulması hâlinde; yargı kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren söz konusu yargı kararına bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılması için gerekli olan 30 günlük sürenin bittiği tarihte kesinleşmektedir.
  - İdari yargı kararına karşı bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılmışsa başvuru üzerine verilen kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması için gerekli olan 15 günlük sürenin bitiminde kesinleşmektedir.
  - Süresi içinde idari yargı kararının düzeltilmesi talebinde bulunulması hâlinde idare lehine verilen kararın tebliğ edildiği tarihte kesinleşmektedir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Bu öğrenme faaliyeti ile usulsüzlük sayılan hâlleri ve cezalarını, yapılabilecek itirazları, para cezalarının tahsilini öğreniniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gümrükte yapılan iş ve işlemlerin kanun ve yönetmeliklere uygunluğunu kontrol ediniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usulsüzlük sayılan hâlleri inceleyebilirsiniz. ➤ Usulsüzlüklere ilişkin cezaları tekrar edebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Olası uyuşmazlıklarda itiraz yollarını öğreniniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Verilen cezalara karşı itiraz yollarının açık olduğunu unutmayınız. ➤ İtirazlarda idari yargıya başvurulabildiğini unutmayınız. ➤ İtirazın düşmesi konusunu ve cezada indirimini tekrar edebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapılan bir fiil karşılığında ödenmesi gereken cezaları inceleyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Para cezalarının taksitlendirilmesi konusunu gözden geçirebilirsiniz. ➤ Para cezalarının kesinleşme zamanlarını tekrar edebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgileri okuyunuz. Okuduğunuz her bir cümlenin başındaki parantezin içerisine, eğer verilen bilgi doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. ( ) Usulsüzlük hâlleri, 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile düzenlenir.
2. ( ) Gümrük kapıları, Adalet Müsteşarlıklarınca belirlenir.
3. ( ) Belge ve bilgilerin gümrük kontrolü amacıyla 5 yıl süreyle saklanmaması durumunda usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır.
4. ( ) Gümrük antrepolarında bulunan eşyanın gümrük idarelerinin izni olmaksızın elleçlemeye tabi tutulması durumunda usulsüzlük cezası uygulanmaz.
5. ( ) Gümrük Başmüdürlüğüne yapılacak olan itirazlar, ceza kararından itibaren 7 gündür.
6. ( ) Gümrük Müsteşarlığına yapılacak itirazların süresi 30 gündür.
7. ( ) İdari yargı mercilerine yapılan itirazda gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamaz.
8. ( ) Gümrük idarelerine yapılan itirazlar sonucu alınan kararlara karşı idari yargıya başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasını engeller.
9. ( ) Gümrük Kanunu’nda para cezalarının ödeme zamanları gösterilmiştir.
10. ( ) İdari para cezasının kesinleşmesi, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna başvurulmaması veya kanun yoluna başvurulması hâlinde yargılama aşamalarının son bulması neticesinde idari para cezalarının takip edilebilir aşamaya gelmesidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “**Evet**” ve “**Hayır**” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
1.	Usulsüzlük sayılan hâlleri sıralayabiliyor musunuz?		
2.	Usulsüzlüklerin cezalarını biliyor musunuz?		
3.	Verilen cezalara belirli süreler içerisinde itiraz edilebileceğini biliyor musunuz?		
4.	İtirazlar sonucunda verilen kararlara dair idari yargı yolunun açık olduğunu biliyor musunuz?		
5.	Para cezalarının taksitlendirilmesinin işlem sırasını biliyor musunuz?		
6.	Verilen para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmesi gerektiğini biliyor musunuz?		
7.	Taksitlendirmeler için başvuru dilekçesinin her para cezası için ayrı ayrı olması gerektiğini biliyor musunuz?		
8.	İdari para cezasının kesinleşmesini tanımlayabiliyor musunuz?		
9.	İdari para cezasının kesinleşme sürelerini sıralayabiliyor musunuz?		
10.	Cezaların ödenmesi işleminin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’a göre gerçekleştiğini biliyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınızı “**Evet**” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile kaçakçılık sayılan fiilleri sınıflandırabilecek, uygulanacak cezaları öğrenebilecek, kaçak eşyaya el konulmasını ve kaçak eşyanın teminatla iadesini ayırt edebilecek, cezalarda zaman aşımı sürelerini öğrenebilecek ve muhirlere verilecek ikramiyeleri öğrenebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- İnternet ve kütüphane aracılığı ile Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nu araştırınız.
- İnternet ve kütüphane aracılığı ile Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'ndaki eşyayla ilgili el koyma ve iade yöntemlerini, cezaların zaman aşımı sürelerini araştırınız.

2. KAÇAKÇILIK HÂLLERİ

Kaçakçılık hâlleri, 21/03/2007 tarih ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile düzenlenmiştir.

2.1. Kaçakçılık Sayılan Fiillerin Sınıflandırılması ve Bu Fiillere Uygulanacak Cezalar

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3. maddesine göre;

- Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, belirlenen gümrük kapıları dışından Türkiye'ye ithal edilmesi hâlinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.
- Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin, Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Resim 2.1: Kaçakçılık fiili

- Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
- Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dâhilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, sahte belge ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
- Birinci ile dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, satışı arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
- Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyanın, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis edilmesi, satılması veya devredilmesi ya da bu özelliğinin bilinerek satın alınması veya kabul edilmesi durumunda fail, üç aydan bir yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
- İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ithal eden kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışı arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.
- Antrepo veya geçici depolama yerlerindeki serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, gümrük idaresinin izni olmadan kısmen veya tamamen çıkararak veya değiştiren kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar idari para cezası verilir.
- Geçici ithalat, dâhilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ülkeye getirilen eşyayı, gümrük işlemlerini gerçekleştirmeksizin serbest dolaşıma sokan kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar idari para cezası verilir.
- Genel düzenleyici idari işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı kadar idari para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası, dökme hâlinde gelen eşya için ton başına yirmi bin Türk lirası, ambalajlı gelmesi hâlinde kap başına dört yüz Türk lirası olarak hesaplanır.
- İthal lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası, dökme hâlinde gelen eşya için ton başına beş bin Türk lirası, ambalajlı gelmesi hâlinde kap başına yüz Türk lirası olarak hesaplanır.
- İhracı, kanun gereği yasak olan eşyayı Türkiye'den ihraç eden kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
- Genel düzenleyici idari işlemlerle ihracı yasaklanan eşyayı ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir. İhracı lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik

- belgesine tabi olan eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idari para cezası verilir.
- İhracat gerçekleştirmediği hâlde gerçekleştirilmiş gibi göstermek ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik göstererek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak suretiyle haksız çıkar sağlayan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen eşya ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması hâlinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.
  - Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye’den ihraç eden kişiye, eşyanın gümrük vergilerinin iki katı kadar idari para cezası verilir.
  - İhracatın, aracı şirket üzerinden gerçekleştirilmesi hâlinde iştirake ilişkin hükümler saklı kalmak üzere bu madde hükümlerine göre ceza yaptırımını, imalatçı veya tedarikçi ihracatçılar hakkında uygulanır. Ancak bu kanunun gerekli kıldığı nezaret görevini yerine getirmeyen aracı şirket yetkililerine, malın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idari para cezası verilir.
  - On altıncı fıkra hariç, bu maddede tanımlanan kabahatler, ancak kasten işlenebilir.
  - Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlar ile onuncu fıkrada tanımlanan kabahat fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile tamamlanmış gibi cezalandırılır.

2.2. Kaçakçılığı Önleme, İzleme Soruşturma Yetkisi

Resim 2.2: Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturma yetkilileri

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nun 19. maddesine göre mülki amirler, Gümrük Müsteşarlığı personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarmanın Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel, bu Kanun’la yaptırım altına alınan fiilleri önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar, operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanuni görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülki amirine de bilgi verirler.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanların, bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

Kaçakçılık olaylarını ihbar edenlerin kimlikleri, izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

2.3. Eşyaya El Konulması

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 9. maddesine göre kaçak eşya, her türlü silah, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğu şüphelenen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak arama ve el koymalar, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yerine getirilir.

Resim 2.3: El koyma

Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkulanan kişilerin üzeri, eşyası, yükleri ve araçları gümrük kontrolü amacıyla gümrük görevlilerince aranabilir. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhâl el konulur.

Gümrük bölgesine, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya gümrük bölgesinden geçmek yasaktır. Bu yerlerde rastlanacak kişiler ve her nevi taşıma araçları, yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhâl el konulur.

2.4. Eşyanın Teminatla İadesi

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 12. maddesine göre yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse teminat altında ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur.

Kaçakçılık suçunun konusunu, toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin oluşturması hâlinde, ilgililer hakkında soruşturma işlemleri başlatılmakla birlikte, bunlar gümrük yetkilileri tarafından derhâl getirildiği ülkeye iade edilir.

2.5. Para Cezalarının Tahsili ve Müteselsil Sorumluluk

Kanun'da belirtilen suçlardan dolayı hükmolunan para cezalarına ait ilam, ilgili Cumhuriyet Savcılığı tarafından resen ilgili gümrük idarelerine verilir. Bu ilamlarla gümrük komisyonlarınca verilip kesinleşen kararlara ilişkin para cezaları, düzenlenecek bir tebliğname ile ilgisine tebliğ edilir. Tebliğ edilen para cezaları tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir.

Resim 2.4: Para cezalarında tahsilat

Tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde para cezaları ödenmediği veya bu süre içinde azami haddi bir yılı ve taksit sayısı altıyı geçmemek kaydıyla, taksitlendirme yapılmadığı veya taksitlendirme yapıp da taksitlerden biri ödenmediği takdirde, ilamda yazılı para cezaları 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'a göre hapse çevrilmek ve infaz edilmek üzere Cumhuriyet Savcılığına geri gönderilir.

Para cezasında mahkûmun cezasını çektiği her gün için hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilen miktar indirildikten sonra geri kalan para ödenirse yerine geçen hürriyeti bağlayıcı ceza infaz edilmez. Cumhuriyet Savcılığınca tahsil olunacak para cezaları, ilgili idarelere verilir.

Birlikte kaçakçılık yapanlardan veya kaçakçılığa yardım edenlerden alınacak para cezasının tahsilinde, bunlardan her biri müteselsilen sorumludur.

2.6. Cezalarda Zaman Aşımı

Kanun'da yazılı suçlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun zaman aşımı hükümleri uygulanır.

Resim 2.5: Zaman aşımı

Bu Kanun'un sadece el koymayı emrettiği ve başkaca bir ceza belirlemediği hâllerde gümrük vergisine tabi eşyaya ancak olayın işlendiği sırada el konulabilir.

Zor alım hakkı düşen veya takibi zaman aşımına uğrayan eşyanın bedel ve vergileri aranmaz.

Ölüm, af, ödeme veya zaman aşımı sebebiyle sanık hakkındaki ceza soruşturma veya kovuşturmasının devamına olanak kalmayan hâllerde, Cumhuriyet Savcısı veya ilgili idare, dava konusu eşyanın zor alımını görevli mahkemeden talep eder. Görevli mahkemece, suç konusu olduğu belirlenen eşyanın zor alımına, suç konusu olmayan eşyanın iadesine Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 392 ve sonraki maddelerinde ön görülen usul dairesinde karar verilir.

2.7. Muhbirlere Verilecek İkramiyeler

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 23. maddesine göre kaçak zannı ile eşya yakalanması hâlinde muhbire ve el koyanlara aşağıdaki esas ve usullere göre ikramiye ödenir:

Resim 2.6: İkramiyeler

- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un 12. maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silah ve mermiler ile Türk Ceza Kanunu'nun 174. maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin olay tarihine göre Millî Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak (sahipli yakalanması hâlinde) değerinin yüzde yirmi beşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmiş beşi ise mahkumiyete

ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyanların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

- Uyuşturucu madde yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı için Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık kat sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin, sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyanların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.
- Bu maddenin (a) ve (b) bentlerindeki durumlar dışındaki ikramiye ödemelerinde, çıkış kaçağı eşyanın FOB, giriş kaçağı eşyanın CIF kıymeti esas alınır. Sahipsiz yakalanan eşyanın değeri, mahallin en büyük mülki amirinin görevlendireceği Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve Sanayi ve Ticaret Odası temsilcilerinden oluşan üç kişilik heyet tarafından belirlenir. Kaçak eşya sahipli yakalanmışsa kıymetinin yüzde ellisi, sahipsiz yakalanmışsa yüzde yirmi beşi mahkûmiyete, etkin pişmanlıkta kamu davasının açılmamasına, eşyanın müsadere sine ya da mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin kararların kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, el koyanların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirlere, yüzde ellisi el koyanlara verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı el koyanlara ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez. El koyma ikramiyesine ancak kaçak eşyanın yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar hak kazanır.

Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler (damga vergisi hariç) vergi, resim ve harca tabi tutulmaz.

Bu madde gereğince el koyanlara verilecek ikramiyenin tutarı olay başına (30.000) gösterge rakamının, kamu davasının açılması, mahkûmiyet, müsadere ya da mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararının kesinleştiği tarihteki memur aylık kat sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Ancak bir yılda ödenecek ikramiye (120.000) gösterge rakamının memur aylık kat sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez.

Müşterek operasyonlarda ve kontrollü teslimat uygulamalarında ikramiye ödenmesi ve ikramiye ödemelerine esas birim fiyatların tespitine ilişkin esas ve usuller ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye ve Millî Savunma Bakanlıklarının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Bu öğrenme faaliyeti ile kaçakçılık sayılan fiilleri sınıflandırınız. Uygulanacak cezaları öğreniniz. Kaçak eşyaya el konulmasını ve kaçak eşyanın teminatla iadesini, cezalarda zaman aşımı sürelerini ve muhbirlere verilecek ikramiyeleri öğreniniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gümrükte yapılan iş ve işlemlerin kanun ve yönetmeliklere uygunluğunu kontrol ediniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaçakçılık sayılan fiilleri inceleyebilirsiniz. ➤ Kaçakçılık fiillerine uygulanacak cezaları tekrar edebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Olası eşyaya el konulma durumunda eşyanın teminatla iadesinin sağlanmasını tanımlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturma yetkisinin belirli kişi ve kurumlarda olduğunu unutmayınız. ➤ Eşyaya el konulması konusunu tekrar edebilirsiniz. ➤ Eşyanın teminatla iadesini gözden geçirebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gerekli cezaların ödenmesini tanımlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Para cezalarının tahsili ve cezalarda müteselsil sorumluluğu gözden geçirebilirsiniz. ➤ Cezalarda zaman aşımı sürelerini gözden geçirebilirsiniz. ➤ Muhbirlere verilecek ikramiyeleri tekrar edebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgileri okuyunuz. Okuduğunuz her bir cümlenin başındaki parantezin içerisine, eğer verilen bilgi doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. ( ) Kaçakçılık hâlleri, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile düzenlenmiştir.
2. ( ) Jandarma Genel Komutanlığı, kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.
3. ( ) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, kaçakçılıktan haberdar olduklarında bölgenin mülki amirine haber vermek zorunda **değillerdir**
4. ( ) Kaçakçılık olaylarını ihbar edenlerin kimlikleri, izinleri olmadıkça **açıklanamaz**.
5. ( ) Kaçak eşya ile ilgili el koymalar, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca gerçekleştirilir.
6. ( ) Gümrük salon ve kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkulanan kişilerin üzeri **aranamaz**.
7. ( ) Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, yükleme ve taşıma belgeleriyle gümrüğe getirilirse iade olunabilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “**Evet**” ve “**Hayır**” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
1.	Kaçakçılık sayılan fiillerin sınıflandırmasını yapabiliyor musunuz?		
2.	Kaçakçılık sayılan fiillere uygulanacak cezaları sıralayabiliyor musunuz?		
3.	Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturma yetkisinin kimlerde olduğunu biliyor musunuz?		
4.	Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkulanan kişilerin üzerinin aranabileceğini biliyor musunuz?		
5.	Eşyanın teminatla iadesinin hangi durumlarda yapılabileceğini biliyor musunuz?		
6.	Birlikte kaçakçılık yapanlardan veya kaçakçılığa yardım edenlerden alınacak para cezasının tahsilinde, bunlardan her birinin müteselsilen sorumlu olduğunu biliyor musunuz?		
7.	Para cezalarının tahsil süresini biliyor musunuz?		
8.	Kanun’da yazılı suçlar hakkında Türk Ceza Kanunu’nun zaman aşımı hükümlerinin uygulandığını biliyor musunuz?		
9.	Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisinin muhirlere, yüzde ellisinin el koyanlara verildiğini biliyor musunuz?		
10.	El koyma ikramiyesine, sadece kaçak eşyanın yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların hak kazandığını biliyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Modül Değerlendirme” ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgileri okuyunuz. Okuduğunuz her bir cümle için başındaki parantezin içerisine, eğer verilen bilgi doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. ( ) Gümrük Kanunu’nda belirlenen usulsüzlük cezası 80 TL’dir.
2. ( ) Gümrük Müsteşarlığına yapılacak itirazların süresi 7 gündür.
3. ( ) Gümrük Başmüdürlüklerinin itirazı karara bağlama süresi 30 gündür.
4. ( ) Usulsüzlüklere ilişkin para cezaları, tebliğ tarihinden itibaren 2 ay içerisinde ödenmelidir.
5. ( ) Para cezalarının taksitlendirilmesi için yazılacak başvuru dilekçesi, her para cezası için ayrı ayrı olmalıdır.
6. ( ) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın Türkiye’ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
7. ( ) İthal Kanun gereği yasak olan eşyayı ithal eden kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
8. ( ) Gümrük bölgesine, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek serbesttir.
9. ( ) Birlikte kaçakçılık yapanlardan veya kaçakçılığa yardım edenlerden alınacak para cezasının tahsilinde, bunlardan her biri müteselsilen sorumludur.
10. ( ) Kanun’da yazılı suçlar hakkında Türk Ceza Kanunu’nun zaman aşımı hükümleri uygulanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

MODÜL YETERLİK ÖLÇME (PERFORMANS TESTİ)

Modül ile kazandığınız yeterliği aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
Usulsüzlük ve cezaları ile ilgili;			
1.	Usulsüzlük hâllerini ve bu hâllerde verilecek cezaları sıralayabiliyor musunuz?		
2.	Cezalara dair yapılacak itirazlar için belirli sürelerin olduğunu biliyor musunuz?		
3.	Alınan kararlara karşı idari yargıya başvurulmasının, kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmayacağını biliyor musunuz?		
4.	Para cezalarının taksitlendirilmesinde ilk incelemenin nasıl yapıldığını biliyor musunuz?		
Kaçakçılık hâlleri ile ilgili;			
5.	Kaçakçılık sayılan fiilleri ve bu fiillere uygulanacak cezaları sıralayabiliyor musunuz?		
6.	Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olan kişilerin bilgi ve belge taleplerinin, eksiksiz olarak karşılanması gerektiğini biliyor musunuz?		
7.	Kaçak eşyaya yapılacak olan el koymaların Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yapıldığını biliyor musunuz?		
8.	Ödenecek ikramiyelerin, damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tabi tutulmadığını biliyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise diğer modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1.	D
2.	Y
3.	Y
4.	Y
5.	D
6.	Y
7.	D
8.	Y
9.	Y
10.	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1.	D
2.	D
3.	Y
4.	D
5.	D
6.	Y
7.	D
8.	D
9.	Y
10.	Y

MODÜL DEĞERLENDİRME'NİN CEVAP ANAHTARI

1.	Y
2.	Y
3.	D
4.	Y
5.	D
6.	D
7.	D
8.	Y
9.	D
10.	D

KAYNAKÇA

- ÖZMEN Remzi, **Gümrük Kanunu ve İlgili Mevzuat**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.
- SELEN Ufuk, **Tüm Yönleriyle Gümrük İşlemleri**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2007.